

Baggrundsnotat

Ishøj Kommune - en røgfri kommune

Ishøj Byråd har i september 2018 truffet en principbeslutning om, at Ishøj Kommune skal være en røgfri kommune. Det betyder, at vi lige nu arbejder med *hvordan* vi kan implementere:

- Røgfri arbejdstid for alle ansatte i Ishøj Kommune
- Røgfri skoletid for skoleelever i Ishøj Kommune
- Røgfrie matrikler på Ishøj Kommunes matrikler

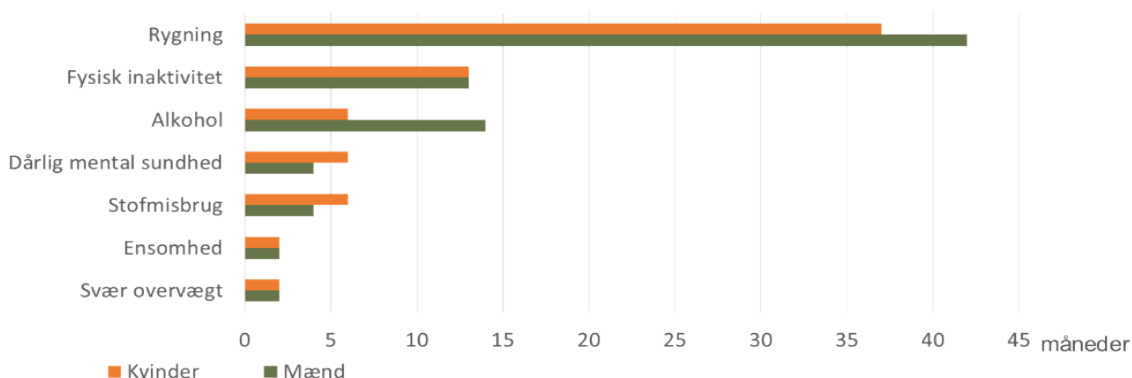
Det gør vi, fordi der er brug for ambitiøse beslutninger, for at nå ambitiøse mål om, at forbedre borgernes sundhed. Vi ønsker, at ansatte i Ishøj Kommune skal fremstå som rollemodeller og understøtte Regeringens målsætning om, at ingen børn og unge – og max 5 % af den voksne befolkning – skal ryge i 2030.

Til formålet er der nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter på tværs af hele organisationen. Arbejdsgruppen skal udarbejde forslag til hvordan vi bedst kan komme i mål med at gøre Ishøj Kommune røgfri.

Røgfri Kommune, herunder røgfri arbejdstid, forventes at træde i kraft pr. 1. august 2019.

Hvorfor skal Ishøj Kommune være røgfri?

Tobaksrygning er den enkeltfaktor, som har den største negative indflydelse på vores helbred, og nye nationale tal viser, at hver anden ryger vil dø af rygning. Rygning slår årligt 13.600 mennesker ihjel i Danmark, det er mere end hvad alkohol, fysisk inaktivitet, usund kost, fedme og dårlig mental sundhed forårsager *tilsammen*.

Betydningen af forskellige risikofaktorer for tab af middellevetid blandt kvinder og mænd (måneder). Justeret for rygning, alkohol, fysisk inaktivitet og BMI.

Kilde: Sygdomsbyrden i Danmark - risikofaktorer. Statens Institut for Folkesundhed, SDU og Sundhedsstyrelsen, 2016.

Ifølge den nye sundhedsprofil¹ ryger 24 %, svarende til 4.200 borgere, i Ishøj Kommune. Særlig foruroligende er det, at andelen af storryger er steget, og at der er væsentligt flere storrygere blandt unge mellem 16 – 34 år end den øvrige befolkning i kommunen.

Røgfri arbejdstid

Røgfri arbejdstid betyder, at der ikke må ryges i arbejdstiden, hverken indendørs eller udendørs – heller ikke uden for kommunes matrikler. Arbejdstid defineres som hele den tid man er på arbejde, får løn og står til rådighed. Selvbetalte pauser i arbejdstiden er ligeledes omfattet.

HR har sammen med arbejdsgruppen udarbejdet forslag til personalepolitisk retningslinje for røgfri arbejdstid. Retningslinjen beskriver formål, håndtering og lokal forankring. Det planlægges desuden at udarbejde en guide til ledere og medarbejdere i Ishøj Kommune med typiske spørgsmål, som vi er blevet mødt med samt svar på disse. Guiden er tænkt som et supplement til personalepolitiske retningslinje for røgfri arbejdstid.

Arbejdsgruppen har været i kontakt med alle center i organisationen, i forhold til at få sparring og tilbagemeldinger på, hvordan vi bedst hjælper medarbejdere til en røgfri arbejdsdag. Den foreløbige tilbagemelding har gjort os opmærksomme på ønsket om udbud af flere rygestopkurser for personalet i løbet af 2019, herunder mulighed for rygestoptilbud lokalt, tilbud til afdelinger/områder med behov for hjælp til at få drøftet pausekultur og lignende samt vigtigheden af at vi følger op på processen.

For at klæde ledere i Ishøj Kommune på til at håndtere eventuelle udfordringer i forbindelse med røgfri arbejdstid, er der udarbejdet materiale til niveau 3 ledere, som de kan drøfte i deres ledernetværk.

Ishøj Kommune ønsker et røgfrit arbejdsmiljø for alle ansatte og tilbyder interesserede medarbejdere rygestopkurser. I 2019 finansieres udgifter til rygestopkurser af centrale midler i Center for Ledelse og Strategi. Derefter vil eventuelle udgifter til rygestopkurser og lignende finansieres af den enkelte arbejdsplads.

Røgfri matrikler

Røgfrie kommunale matrikler er et element i en samlet strategi for Ishøj Kommune som røgfri kommune. Udgangspunktet er, at indføre røgfrihed på alle kommunens matrikler. Der er flere grunde til at indføre røgfrie kommunale matrikler. Mange – både børn og voksne – vil gerne bevæge sig i byrummet uden at blive udsat for tobaksforurenede luft. Samtidig sender røgfrie matrikler et klart signal om, at Ishøj Kommune skaber sunde rammer og tager ansvar for børn og voksnes sundhed. Når rygning bliver mindre synligt i det offentlige rum, bliver børn og unge mindre påvirket i forhold til at begynde at ryge. Røgfri udearealer kan også – på sigt – betyde reduktion i udgifter til oprydning af cigaretskod.

¹ Sundhedsprofil for Region Hovedstaden og kommuner 2017 – Sundhedsadfærd og risikofaktorer 2017

Der nedsættes en underarbejdsgruppe, som skal arbejde mere konkret med hvordan vi kan implementere røgfrie kommunale matrikler, herunder hvordan vi kan arbejde med at fremme røgfrihed på kommunens udearealer. Ligesom der skal etableres borgerinddragende processer på blandt andet kultur og fritidsområdet for at fremme en røgfri kultur. Der udarbejdes en masterplan, så indsatsområderne prioriteres i en hensigtsmæssig rækkefølge.

Arbejdsgruppen har haft en indledende dialog med ledere på de kommunale tilbud, hvor der bor borgere – samt tilbud til udsatte borgere. Der skal skabes en ramme for borger- og medarbejderinddragende processer, så de enkelte tilbud kan finde en hensigtsmæssig plan for hvordan der kan arbejdes med røgfrie matrikler på deres tilbud. På plejecentre, døgninstitutioner, botilbud og lignende, kan borgere selv beslutte om der må ryges i deres private hjem.

Røgfri skoletid

Røgfri skoletid betyder, at det ikke alene bliver forbudt at ryge på skolens område, men at eleverne heller ikke må ryge, når de f.eks. forlader skolens område i skoletiden. Hermed vil Ishøj Kommune følge KL's anbefalinger om, at indføre røgfri skoletid for elever på alle kommunes grundskoler².

Der har været afholdt møde med Ishøj Fælleselevråd, hvor røgfri skoletid er blevet debatteret. Ishøj Fælleselevråd kom med mange gode og konstruktive forslag til hvordan der kan arbejdes med forebyggelse af rygning på skolerne samt håndhævelse af rygeforbuddet med videre. Røgfri skoletid har ligeledes været debatteret på et fællesmøde for skolebestyrelserne i Ishøj Kommune, hvor der også kom gode input til den videre proces.

Der nedsættes en underarbejdsgruppe, som fortsætter arbejdet med hvordan røgfri skoletid implementeres på skolerne.

² KL's Forebyggelses-udspil 'Forebyggelse for fremtiden', januar 2018